

ORIGAMI W EDUKACJI

Krystyna Bajon

DORADCA METODYCZNY

Spis treści:

WSTĘP	3
 Rozdział I	
ORIGAMI JAKO TECHNIKA PLASTYCZNA	4
I.1. Krótka historia powstania papieru	4
I.2. Podział i zastosowanie papieru	6
I.3. Początki origami	8
I.4 Origami fotografie	9
 Rozdział II	
OBSZARY ROZWOJU POPRZECZ TWÓRCZOŚĆ ORIGAMI	12
II.1. Arteterapia jako praktyka	12
II.2 Różne techniki origami	14
 Rozdział III	
DZIAŁANIA PLASTYCZNE ORIGAMI SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 4 W POLKOWICACH	15
III.1. Konspekty lekcji plastyki	15
Plastyka, technika - Historia papieru i sztuki origami	15
Plastyka - dzwonki	16
III.2. Origami na kole plastycznym.	18
 Podsumowanie, refleksje	18
Bibliografia	19

WSTĘP

Origami – to wschodnia sztuka składania papieru obecnie znana na całym świecie. Kto może bawić się w składanie papierowych figurek? Każdy. Nawet nie trzeba mieć specjalnych zdolności manualnych. Wystarczą chęci i trochę papieru. Prawie każdy, kto wcześniej składał czapkę z gazety, robił wizytówkę, składając prostokątną karteczkę na pół, czy puszczał papierowy samolot, nie zdawał sobie sprawy, że to właśnie origami.

Wiele jest obecnie źródeł, które opowiadają o historii origami. Często informacje mówiące o początkach tej sztuki różnią się od siebie. Jedno jest pewne, origami może stać się hobby dla każdego, a dla niektórych nawet pasją. Popularność składania papieru w ostatnich latach wzrosła szczególnie. Myślę, że między innymi wpływ na to ma internet.

Origami kształci wiele cech i umiejętności. Pozwala wyciszyć się. Kształtuje wyobraźnię przestrzenną, sprawność manualną, staranność i cierpliwość. Uczy dyscypliny. Rozwija umiejętność matematycznego, logicznego myślenia. A nade wszystko daje wiele zadowolenia i satysfakcji.

Bardzo ważne jest, aby jak najwięcej nauczycieli i rodziców zdało sobie sprawę z tego, że sztuka origami pomoże w nauce i wychowaniu dzieci i młodzieży. W szkołach powinny powstawać kluby origami. Taki nieformalny klub jest w mojej szkole. Uczniowie podczas długich przerw przychodzą do mnie i wspólnie bawimy się. Przecież w tym czasie mogliby robić niekoniecznie najsmaczniejsze rzeczy, a tak rozwijają się. Bardzo lubię te spotkania, ponieważ dają mi potwierdzenie, jak uczniowie polubili tę piękną sztukę.

W tej pracy przybliżyłam historię papieru i historię origami. Chciałam również zwrócić uwagę na to, iż sztuka origami mogłaby znaleźć więcej miejsca w szkolnych programach plastyki i techniki. Warto ją popularyzować, aby osiągać lepsze wyniki w innych dziedzinach naszej edukacji. Tym bardziej, że origami jest lubiane przez uczniów. Trzeba im tylko wskazać początek drogi.

ROZDZIAŁ I

ORIGAMI JAKO TECHNIKA PLASTYCZNA

I.1. KRÓTKA HISTORIA POWSTANIA PAPIERU

Nie byłoby origami, gdyby nie wynaleziono papieru. Papier (łac. *papyrus*) - cienki, płaski materiał, wytwarzany poprzez sprasowanie włókien - bezładnie ułożonych i poplątanych. Używane są zwykle włókna naturalne, stanowiące komórki o kształcie wydłużonym - głównie celulozowe. Najpopularniejszym ich źródłem jest pulpa drzewna, przygotowywana z miękkiego drewna, np. sosnowego. Inny popularny materiał to bawełna. Oprócz włókien w skład papieru wchodzi najczęściej substancje klejące, wypełniające i barwiące. Papier jest formowany w kształt arkusza lub wstęgi.

Papier w formie podobnej do używanej obecnie został według chińskich kronik wynaleziony w Chinach przez kancelistę na dworze cesarza He Di z dynastii Han, eunucha *Ts'ai Lun* (inna transkrypcja *Cai Lun*), około 105 r. n.e. Kancelista eksperymentował z korą drzew, jedwabiem, a nawet sieciami rybackimi, aż trafił na właściwą metodę (papier czerpany) z użyciem szmat jedwabnych i lnianych. Cesarz He Di w uznaniu doniosłości wynalazku podniósł go do godności ministra rolnictwa.

Wyniki badań archeologicznych pokazują jednak, że papier był już znany wcześniej, co najmniej w 8 roku p.n.e.. Z tego roku pochodzi skrawek papieru z 20 chińskimi znakami odnaleziony w Nefrytowej Bramie, granicznej strażnicy jedwabnego szlaku. Być może papier jest jeszcze starszy, jego niezapisane skrawki były znajdowane w stanowiskach pochodzących prawdopodobnie z II wieku p.n.e., jednak to datowanie jest niepewne. Po bitwie nad rzeką Taraz w 751 r. Arabowie wzięli do niewoli chińskich papierników i w ten sposób na ziemiach arabskich papier upowszechnił się.

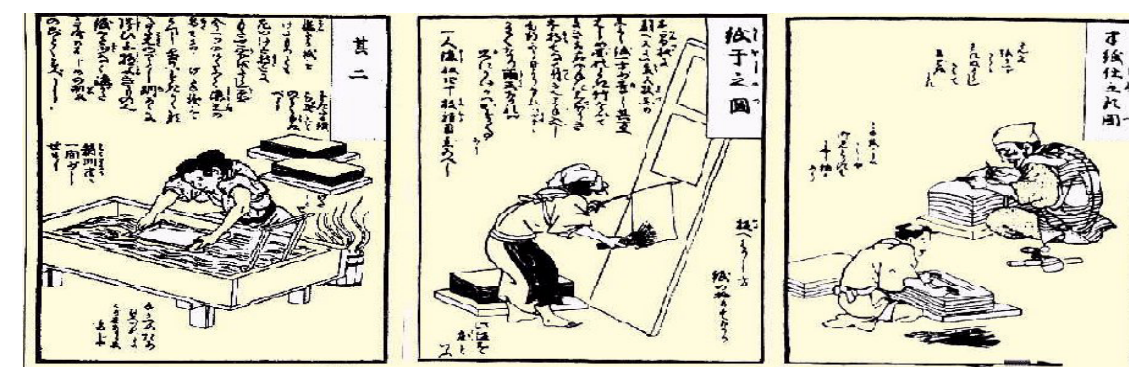
W Europie papier upowszechniał się z trudem, nadal przedkładano pergamin jako materiał piśmienny. W XII w. początkowo w Hiszpanii, a potem też we Włoszech powstały pierwsze europejskie papiernie. Stopniowo technika produkcji papieru zaczęła się rozprzestrzeniać na inne kraje Europy.

Pierwszy młyn papierniczy na terenie Polski zbudowano w roku 1491 we wsi Prądnik Czerwony (aktualnie Dzielnicy III Prądnik Czerwony w Krakowie), natomiast w roku 1546 król Polski Zygmunt I Stary wydaje pierwszy zbiór przepisów dotyczących produkcji papieru (*Postanowienia rzemiosła papierniczego*).

W XIV w., na skutek epidemii czarnej śmierci, znacznie wzrosła w Europie ilość dostępnego surowca do produkcji papieru - tkanin z odzieży zmarłych na dżumę - co

znacznie wpłynęło na rozwój tej branży. Jednak w Europie zaczęło brakować szmat i w latach 40. XIX w. Friedrich Gottlob Keller uzyskał ścier drzewny. W następnych dziesięcioleciach opracowano metodę pozyskiwania z nich masy celulozowej. Pomysł produkcji masy włóknistej z drewna wywodzi się od francuskiego fizyka i przyrodnika, członka AN, René Antoine Ferchault de Réaumur (1683-1757), który opisał papierowe gniazda os, budowane z wykorzystaniem masy drzewnej.¹

Początkowo papier wytwarzano z łyka drzewa, najpewniej morwy, odpadów konopnych i sieci rybackich. Aby otrzymać masę papierniczą surowce te, uprzednio przegotowane w wodzie z dodatkiem potażu, rozwłókniano, następnie płukano i dokładnie miażdżono drewnianymi tłukami, aż do uzyskania pojedynczych, drobnych włókienek, które po rozcieńczeniu w wodzie, tworzyły włóknistą zawiesinę, czyli masę papierniczą. Z niej formowano ręcznie arkusze papieru, początkowo przy pomocy pływającej formy papierniczej z sitem wykonanym z tkaniny lnianej, konopnej bądź jedwabnej, wylewając masę papierniczą na sito, zanurzone w zbiorniku z wodą. Nowo uformowane arkusze zdejmowano z sita dopiero po ich całkowitym wyschnięciu. Proces wyrobu papieru przy pomocy pływającej formy był żmudny i długotrwały. Zastosowanie formy pływającej do czerpania papieru, jako formy zanurzeniowej, znacznie go udoskonaliło.

Ryc. 1 Produkcja papieru czerpanego
Źródło: www.ipaper.com.pl/papier.htm

Papiernictwo w Europie zapoczątkowali Arabowie w XI w. na Półwyspie Iberyjskim. Pierwsza czerpalnia założona została przez arabskich rzemieślników w mieście Xativa koło Walencji, przypuszczalnie w 1056 r. Rosnące zapotrzebowanie na papier do pisania dobrej jakości, wymogło na papiernikach europejskich opracowania nowej, wydajnej i doskonalszej techniki jego wyrobu, ponieważ arabska metoda takiej jakości nie gwarantowała.

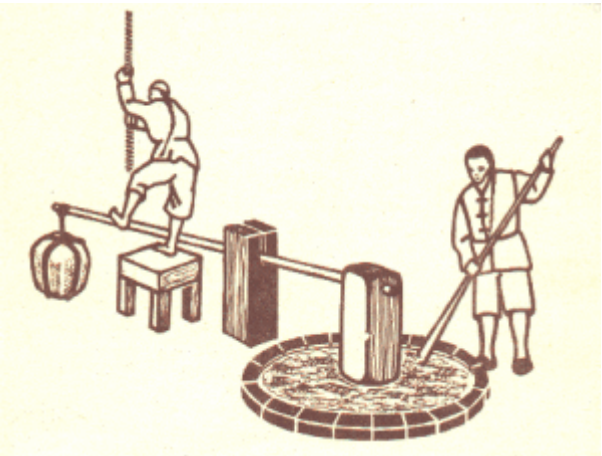
Opracowanie tej nowej technologii przypisuje się papiernikom włoskim z okolic Fabriano, miasta położonego w środkowych Włoszech, gdzie założono papiernię około

1. <http://pl.wikipedia.org/wiki/Papier>” aktywna w dniu 2 XII 2007 r.

1286 r. Wkrótce powstały warsztaty w Bolonii, Trewiso i Mediolanie. W XV i XVI w. rękodzielnicza produkcja papieru w krajach Europy środkowo - wschodniej i krajach skandynawskich.

W Polsce, jako pierwszą papiernię o udokumentowanej historii, był młyn w Prądniku Czerwonym k. Krakowa, czynny od 1491 r.²

Inną teorię na temat powstania papieru przekazuje nam autor opracowania Stanisław Skórka: „Jak wiele rzeczy używanych w życiu codziennym, także papier wynaleziono przypadkiem. Po raz pierwszy otrzymano go w Chinach, jako pozostałość po myciu jedwabnej waty, czynność tę wykonywano na matach. Polegała ona na zwilżaniu i ubijaniu jej kijami. Po zdjęciu waty na tychże matach osadzał się cienki nalot, który po wyschnięciu nadawał się do pisania. Ponieważ jedwab był bardzo drogi Chińczycy zastąpili go włóknami roślinnymi (np. łykiem morwy) i szmatami lnianymi.”³

Ryc. 2 Przygotowanie masy papierowej
Źródło: www.ipaper.com.pl/papier.htm

I.2. PODZIAŁ I ZASTOSOWANIE PAPIERU

Papier dzielimy na:

- Klasy ze względu na skład

Najwyższej, pierwszej klasy papier wytwarza się ze 100% włókien szmacianych. Jest to najdroższy i najlepszej jakości papier. Służy do produkcji banknotów, drukowania papierów wartościowych, spisywania ważnych dokumentów państwowych.

Najniższa klasa to papier wytwarzany ze 100% makulatury. Używany do produkcji

² Fragment scenariusza z wystawy „Historia Papiernictwa”, przygotowanej przez International Paper Kwidzyn S.A., która otrzymała od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wyróżnienie jako „Wydarzenie Muzealne 2000 r.”

³ <http://www.ipaper.com.pl/papier.htm> aktywna w dniu 2 XII 2007 r.

jednorazowych naczyń, kształtek, papieru toaletowego itp.

Tab. 1. KLASY WYROBÓW PAPIERNICZYCH

KLASY WYTWORÓW PAPIERNICZYCH				
KLASA	WŁÓKNA SZMACIANE	CELULOZA DRZEWNA	ŚCIER DRZEWNY	MAKULATURA
	W PROCENTACH			
I	100	-	-	-
II	50	50	-	-
III	-	100	-	-
IV	-	80	20	-
V	-	60	40	-
VI	-	40	60	-
VII	-	30	70	-
VIII	-	18	82	-
IX	-	-	100	-
X	-	-	-	100

Źródło: Encyklopedia Powszechna PWN

- Grupy w zależności od przeznaczenia, np. drukowy, do pisania, pakowy, budowlany.
- Gatunki ze względu na właściwości np. wytrzymałość
- Odmiany ze względu na wykończenie powierzchni np. matowy, satynowy
- Ze względu na gramaturę:
 - bibułę
 - papier
 - karton
 - tekturę⁴

Zastosowanie papieru

Nie wyobrażamy sobie dzisiejszego świata bez papieru. Od najbardziej potrzebnego w postaci jednorazowych naczyń, chusteczek higienicznych, ręczników, po jego przeróżne możliwości zastosowania. W technice, budownictwie, dekoratorstwie wykorzystuje się papier jako doskonały, tani i ekologiczny materiał. W technice papier-mache wykonuje się dekoracje i rekwizyty teatralne, jak również drobne przedmioty codziennego użytku, które ozdabia się różnymi technikami plastycznymi.

⁴ Encyklopedia Powszechna PWN, wyd. trzecie, Warszawa 1985

Piśmiennictwo rozwinęło zapotrzebowanie na produkcję różnego rodzaju papieru. Inny stosuje się do drukarstwa, inny do sporządzania notatek. Drukowanie książek, gazet i czasopism, kalendarzy, ulotek, opakowań jest dzisiaj nieodłącznym elementem naszego życia. Artyści używają papieru do szkiców, malarstwa akwarelowego, olejnego, pastelowego. No i oczywiście warto tu wspomnieć, że gdyby nie było papieru nie znalazłbyśmy origami.

I.3. POCZĄTKI ORIGAMI

Różne źródła różnie mówią o początkach origami. Nie ma jednoznacznego stwierdzenia kiedy, kto i gdzie stworzył origami. Jedno jest pewne, mianowicie to, że kolebką tej sztuki są Chiny. Chociaż najbardziej rozwinęli tę dziedzinę Japończycy. Do Japonii origami trafiło za sprawą chińskich mnichów, którzy przynieśli także umiejętność produkcji papieru. Początkowo papier był sprowadzany do Japonii z Chin, a jego trudna dostępność i wysoka cena sprawiały, że był wykorzystywany w religijnych ceremoniach shintō, dlatego papier kojarzono z bóstwem („kami” - papier, bóstwo). W XVII w. Japończycy opracowali własną technologię wyrobu papieru (washi), a to z kolei doprowadziło do rozpowszechnienia papieru i rozkwitu origami. W 1797 r. w Japonii powstał pierwszy podręcznik origami, gdzie pokazano 49 sposobów składania żurawia, japońskiego symbolu szczęścia i życia. We współczesnej Japonii origami jest również jednym z elementów wychowania dzieci.⁵ Słyszałam kiedyś taką opowieść, że origami pełniło funkcję terapeutyczną. Kiedy ktoś był chory, siedł do „lekarza” dzisiaj powiedzielibyśmy znachora, maga i opowiadał o swoich bolączkach. Ten wysłuchawszy, zadawał pacjentowi do zrobienia dziesięć tysięcy papierowych żurawi. Chory zamiast myśleć o dolegliwościach skupiał uwagę na zadaniu, które miał wykonać. Kiedy zrobił wszystkie żurawie, najczęściej wyzdrowiał. Mówiono wówczas, że wyzdrowiał, bo zrobił. Kiedy natomiast choroba była śmiertelna i w trakcie pracy pacjent zmarł, mówiono, że zmarł, bo nie zrobił.

Hektor Rosja F. W swojej książce „Origami – papierowe zoo” mówi, że sztuka ta wywodzi się prawdopodobnie, od amulecików z papieru dołączanych do drobnych podarunków.⁶

Zatem, którąkolwiek historię przyjmiemy jako prawdziwą, wiemy na pewno, że cudowną rzeczą jest, iż powstało. A jeszcze większej atrakcyjności dodaje owa tajemniczość. Ważne jest, aby nowym adeptom tej sztuki przybliżyć te historie, bo origami oprócz frajdy składania papieru, ma coś w sobie z nabożeństwa.

⁵ <http://pl.wikipedia.org/wiki/Papier>” aktywna w dniu 2 XII 2007 r.

⁶ Hektor Rosja F. Origami - papierowe zoo

I.4. FOTOGRAFIE ORIGAMI

Fot. 1. K. Bajon, Wykorzystanie origami w dekoracji kościoła na Pierwszą Komunię Świętą w Parafii Matki Bożej Łaskawej w Polkowicach

Fot. 2. K. Bajon, Wystawa prac origami w pracowni SP-4 w Polkowicach

Fot. 3. K. Bajon, Wystawa prac origami w pracowni SP-4 w Polkowicach

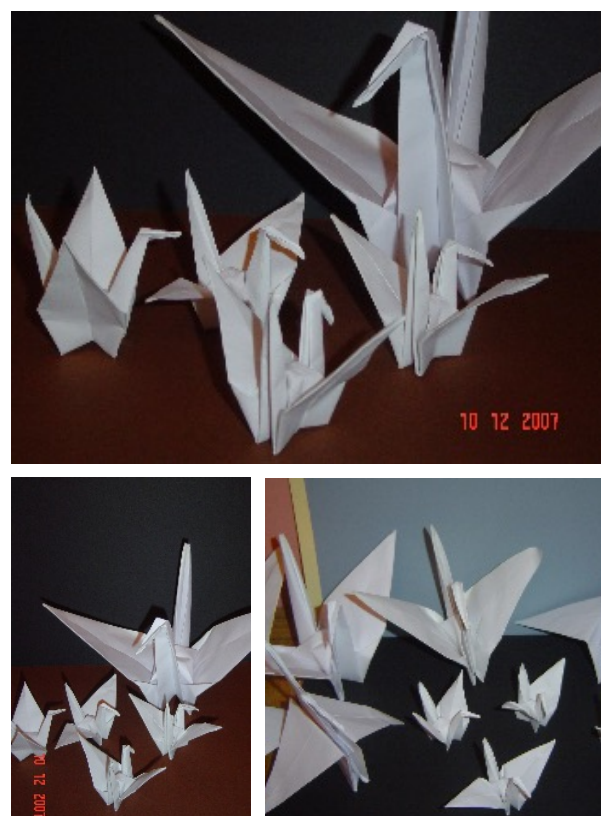
Fot. 4. K. Bajon, Wystawa prac origami w pracowni SP-4 w Polkowicach

Fot. 5. K. Bajon, Wystawa prac plastycznych; w tle ekspozycji - origami, w SP-4 w Polkowicach

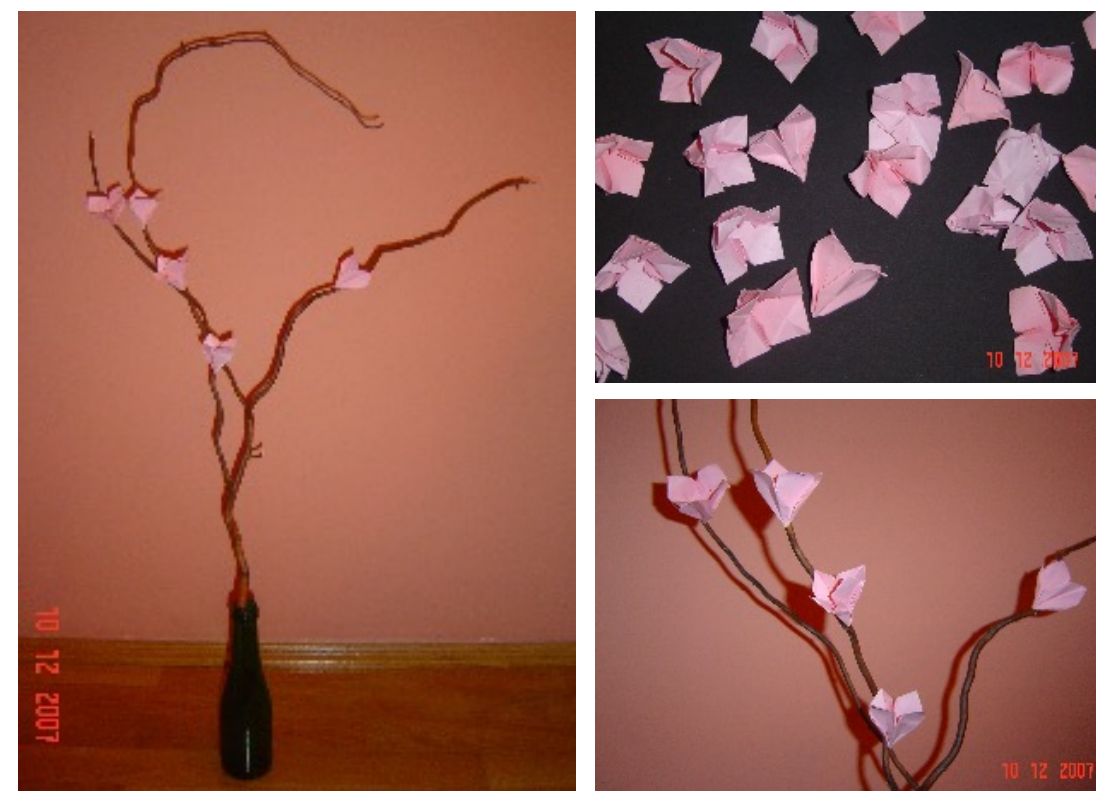
Fot. 6. K. Bajon, Kompozycje kwiatowe origami wykonane na zajęciach w SP-4 w Polkowicach

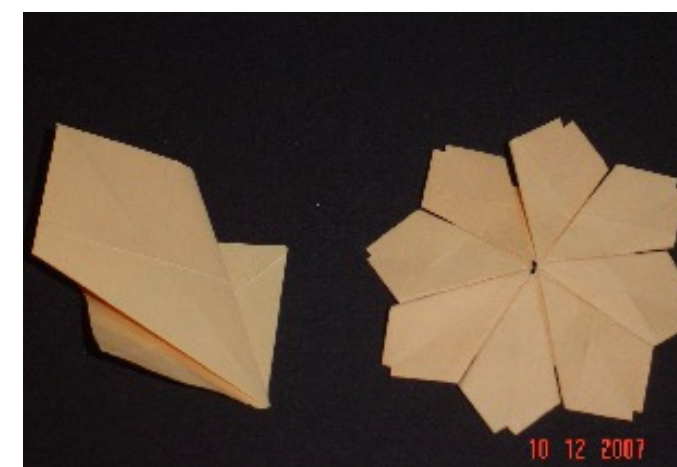
Fot.7. K. Bajon, Żurawie origami wykonane na zajęciach w SP-4 w Polkowicach

Fot. 8. K. Bajon, Kompozycje kwiatowe z motylami i żurawiami wykonane na zajęciach w SP-4 w Polkowicach

Fot. 9. K. Bajon, Kompozycja kwiatowa origami wykonane na zajęciach w SP-4 w Polkowicach

Fot. 10. K. Bajon, Płatek i kwiat anemona; wykonane na zajęciach w SP-4 w Polkowicach

ROZDZIAŁ II

OBSZARY ROZWOJU POPRZECZ TWÓRCZOŚĆ ORIGAMI

II.1. ARTETERAPIA JAKO PRAKTYKA

W latach sześćdziesiątych dwudziestego wieku wyodrębniła się arteterapia jako nauka będąca jednym ze sposobów prowadzenia terapii poprawiającej stan zdrowia pacjentów zwłaszcza z zaburzeniami emocjonalnymi i osobowościowymi. Dzisiaj wykorzystuje się różne techniki plastyczne w pracy z dziećmi w świetlicach terapeutycznych, sanatoriach, poradniach pedagogicznych, warsztatach terapii zajęciowej. Najczęściej stosuje się techniki malarskie, rysunkowe i ceramikę. Obecnie na całym świecie coraz bardziej popularne staje się origami w terapii z ludźmi o niskiej samoocenie. Szczególnie w pracy z dziećmi w świetlicach terapeutycznych. Dzieci te, zaczynając od prostych form, uczą się czytania diagramów bardzo prostych składanek, z czasem trudniejszych. Umiejętność samodzielnego ułożenia formy przestrzennej pozwala dziecku uzyskać wiarę w siebie, że coś może się udać. Skoro ze zwykłej kartki papieru można wyczarować piękny świat, który inni podziwiają, to w życiu też wszystko może się udać. Pod warunkiem oczywiście, że się próbuje, chociaż czasem nie wyjdzie.

W swojej dotychczasowej pracy stosowałam technikę origami na lekcjach plastyki w klasach wyrównawczych i integracyjnych. Muszę przyznać, że były to dla młodzieży bardzo ważne lekcje. Pozwalały dać wiarę każdemu, że origami to zajęcie również dla nich. Po skończonych zajęciach planowych uczniowie często prosili o pożyczenie książek z diagramami i plansz. Podchodzili na przerwach z problemami bądź chwalili się swoimi sukcesami.

„Od dawna znana jest nam wartość, jaką wnosi sztuka w życie wszystkich ludzi. S. Szuman upatruje w kontakcie ze sztuką warunek „wszechstronnego rozwoju i ukształtowania każdego człowieka”, dlatego włączenie sztuki w program nauczania jest jak najbardziej potrzebne i uzasadnione.

Origami - wschodnia sztuka składania papieru - ceniona jest również w kulturze europejskiej. Wielu pedagogów, nauczycieli, psychologów dostrzegając potencjał, jaki posiada sztuka origami w wychowaniu i kształceniu dzieci i młodzieży, włączyła tę metodę w swój program pracy. Istnieje wiele świadectw pedagogów z Polski i z zagranicy potwierdzających efekty, które przynosi wykorzystanie origami. Zauważono, że może służyć także w pracy z dziećmi o zaburzeniach osobowościowych i psychicz-

nych, mającymi trudności z koncentracją, z przyswajaniem wiedzy. Dowiedziono, że origami doskonale sprawdza się w terapii zaburzeń różnego charakteru i stopnia.

Origami swą terapeutyczną funkcję spełnia, pobudzając układ nerwowy, integrując w czasie składania pracę obu półkul mózgowych. Dziecko odbiera wrażenia za pomocą kilku zmysłów (dotyk, wzrok, słuch) równocześnie. Składanie papieru sprzyja współpracy między zmysłami. Realizacja wyżej wymienionych czynników przyspiesza rozwój intelektualny, skraca czas korygowania zaburzeń, usprawnia manualnie, doskonali spostrzegawczość, analizę i syntezę wzrokowo-słuchową, rozwija wyobraźnię, uczy wytrwałości, cierpliwości, uspokaja, daje możliwość osiągnięcia sukcesu w krótkim czasie, a tym samym dostarcza motywacji do dalszej pracy.

Origami może służyć zarówno podczas pracy z ludźmi niepełnosprawnymi, jak i z dziećmi z trudnościami szkolnymi (dysleksja, dysgrafia). Origami choć nie jest terapią samą w sobie, może terapię wzbogacać i uzupełniać. Na świecie prowadzono zajęcia terapeutyczne z origami dla więźniów, ludzi upośledzonych, chorych na depresję, schizofrenię, uzależnionych od narkotyków, a także dla osób mających trudności z pełną sprawnością rąk (np. po złamaniu).

Mam nadzieję, że te wstępne i ogólne informacje zachęcą wszystkich zainteresowanych terapeutycznymi funkcjami origami do podzielenia się własnymi doświadczeniami w tym zakresie.

Do pisania niniejszej notatki korzystałam z następujących publikacji:

1. Gieroba A., Origami w pracy terapeutycznej, „Grupa i Zabawa”, nr 1/97 (9), s. 15-18.
2. Gut J., Origami z kótek jako zabawa osoby dorosłej z dzieckiem niepełnosprawnym, „Grupa i Zabawa”, nr 1/97 (9), s. 19-21.
3. Gołąb T., Origami w pracy dydaktyczno-wychowawczej, „Życie Szkoły”, nr 8/93, s. 483-489.
4. Dziamska D., Opowieści z papierowego pudełka, Poznań 2001, s. 7-8.
5. Szuman S., O sztuce i wychowaniu estetycznym, Warszawa 1990, s. 19.

text: Tomasz S.¹

Ktoś zapyta, po co uczyć origami? Jest wiele powodów. Origami kształci przede wszystkim wyobraźnię przestrzenną i pamięć. Kształci sprawność manualną. Wyrabia staranność, cierpliwość i dokładność. Umożliwia artystyczne przeżycie tego, że coś się stworzyło. Podnosi samoocenę (we właściwy sposób).

¹ www.origami.art.pl aktywna w dniu 2 XII 2007 r.

II.2. RÓŻNE TECHNIKI ORIGAMI

Klasyczne origami składamy z kwadratu. Na przestrzeni czasu twórcy modyfikowali, poszukiwali nowych rozwiązań i możliwości tkwiących w kształtach. Zatem origami ewoluowało i obecnie znamy różne techniki. Najpopularniejsze z nich to:

- Techniki składania modeli z płaszczyzny origami o kształcie kwadratu
- Techniki składania modeli z płaszczyzny origami o kształcie koła
- Techniki składania modeli z płaszczyzny origami o kształcie trójkąta równobocznego
- Techniki składania modeli z płaszczyzny origami o kształcie prostokąta
- Techniki składania modeli z płaszczyzny origami o innych kształtach foremnych nie będących kołem, kwadratem, trójkątem
- Origami z płaszczyzn niekonwencjonalnych
- Kirinami składania modeli z płaszczyzny ze stosowaniem nacięć

Rozdział III

DZIAŁANIA PLASTYCZNE ORIGAMI Szkoły Podstawowej nr 4 w Polkowicach

III.1. KONSPEKTY LEKCJI PLASTYKI

KONSPEKT LEKCJI PLASTYKI, TECHNIKI

TEMAT: Historia papieru i sztuki origami.

CELE:

- Poznanie historii sztuki origami
- Poznanie historii wytwarzania papieru
- Podkreślenie wagi ochrony środowiska
- Kształcenie wyobraźni, pamięci, sprawności manualnej, dokładności, cierpliwości, umiejętności czytania schematów
- Rozbudzenie pasji origami

CZAS: Dwie godziny lekcyjne

METODY: ekspresja kierowana, pokaz, rozmowa.

FORMY: grupowa, zbiorowa.

POMOCE: Różne rodzaje papieru, np. czerpany, tapeta, gazeta, tacka papierowa itp. książki z origami, plansze z diagramami prostych form.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Zapoznanie uczniów z historią papieru, sposobem jego wytwarzania. Opowiedzenie ciekawostki, w jaki sposób tajemnica wytwarzania papieru wydostała się z Chin.

Wspólne wymienienie właściwości papieru, przeznaczenia w zależności od klasy (X klas papieru). Nadmienienie o konieczności oszczędzania tego surowca ze względu na ochronę środowiska oraz zwrócenie uwagi na to, że opakowania papierowe są bardziej ekologiczne.

Pokazanie i nauczanie najprostszej formy (kubka) składającej się z czterech ruchów. Nauczanie czytania schematów. Uczniowie, którzy pierwszy raz zetknęli się z origami, otrzymują plansze z bardzo prostymi formami, natomiast bardziej zaawansowani

otrzymują książki z nieco trudniejszymi zadaniami. Ocena pracy uczniów.

PODSUMOWANIE:

Zapytanie uczniów, czy zajęcia podobały się, czy zechcą bawić się origami. Omówienie trudności i zalet tych zajęć. Zorganizowanie wystawy origami.

KONSPEKT LEKCJI PLASTYKI

TEMAT: Dzwoneczki origami.

CELE:

- Podkreślenie wagi ochrony środowiska
- Kształcenie wyobraźni, pamięci, sprawności manualnej, dokładności, cierpliwości, umiejętności czytania schematów
- Rozbudzenie pasji origami

CZAS: jedna godzina lekcyjna

METODY: ekspresja kierowana, pokaz, rozmowa.

FORMY: grupowa, indywidualna.

POMOCE: Różne rodzaje papieru, diagramy, kostki introligatorskie

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Pokaz zrobionych dzwoneczków świątecznych.

Przypomnienie zasad czytania diagramów.

Przypomnienie zasad składania papieru:

- zawsze na stole,
- bardzo starannie i dokładnie,
- krawędzie mocno złamane przy pomocy kostki introligatorskiej,

Praca indywidualna z diagramami.

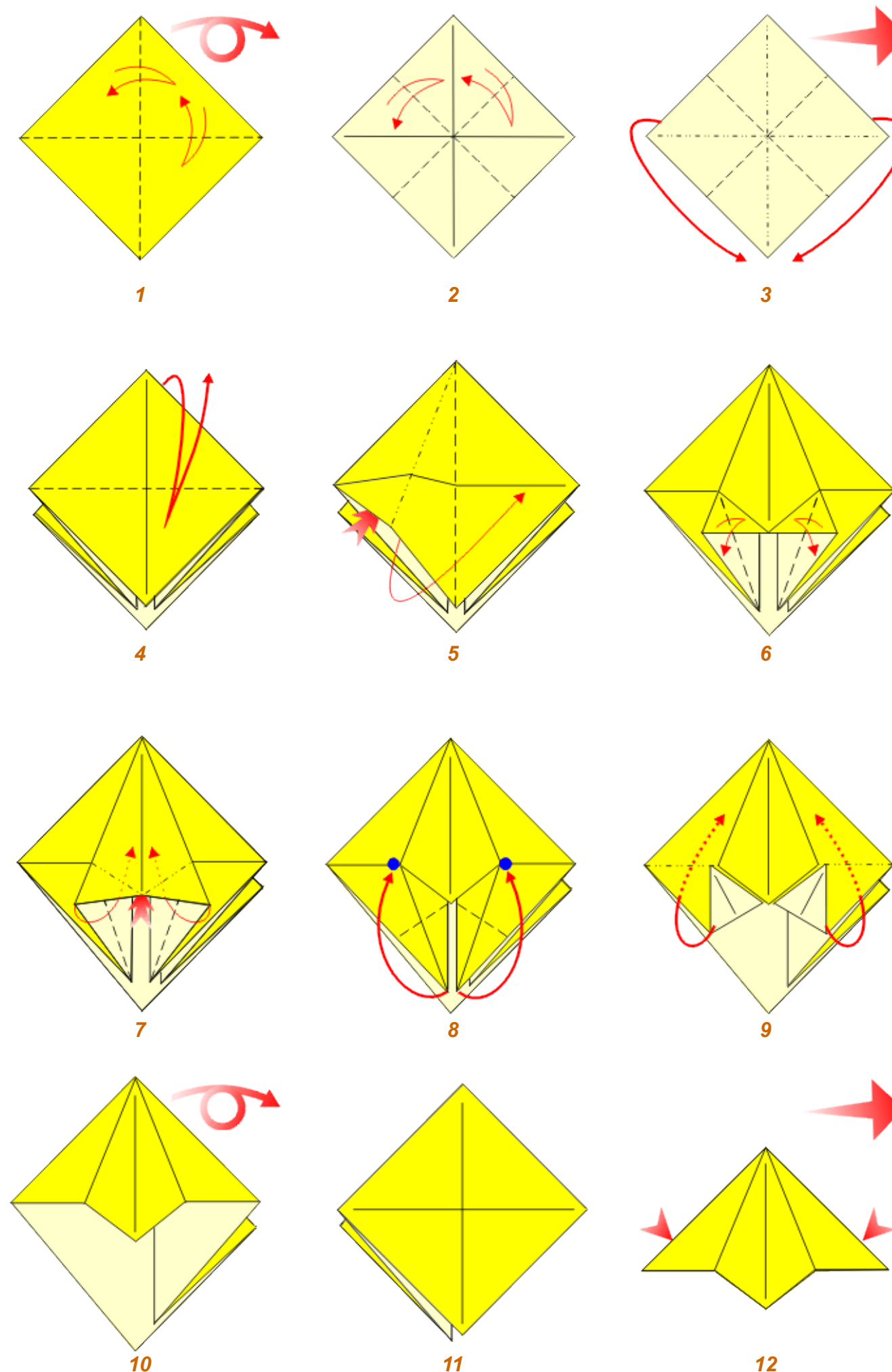
Pomoc i korekta nauczyciela

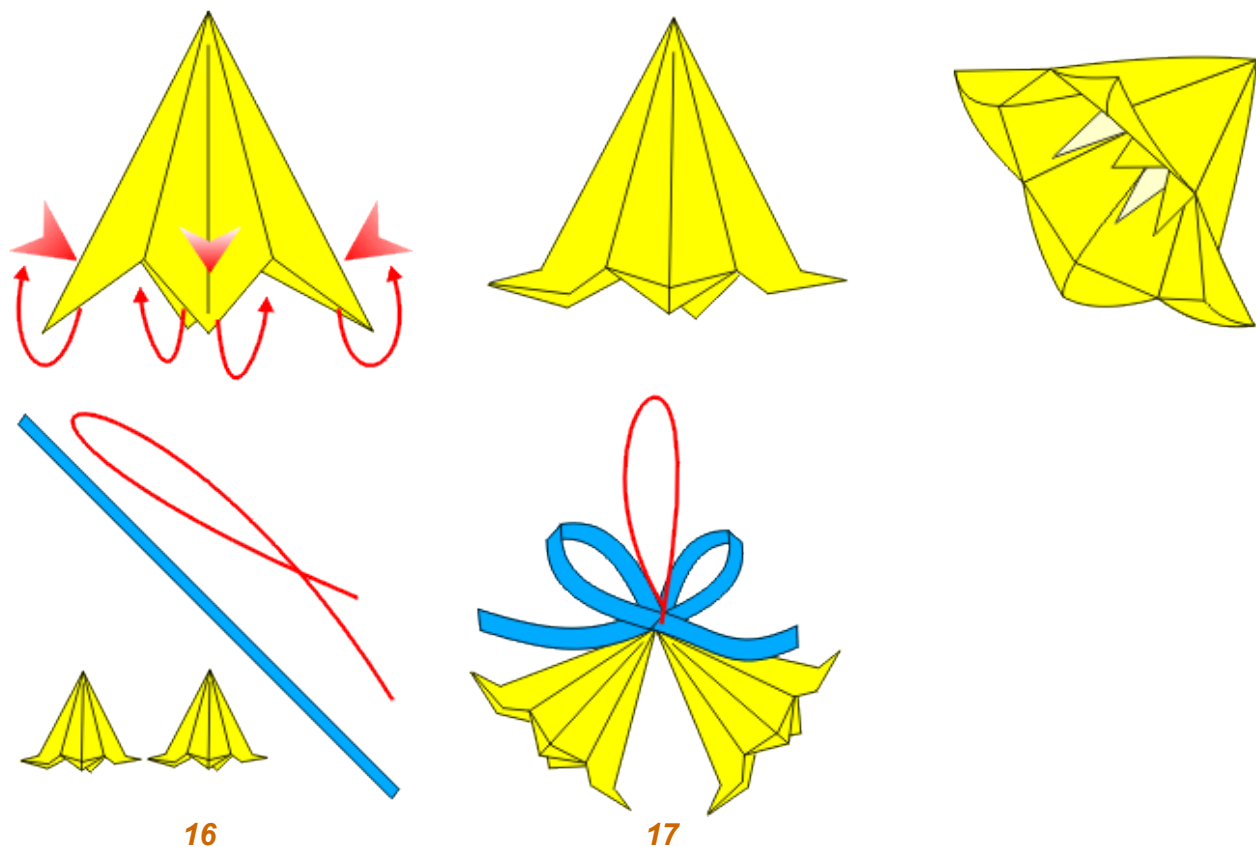
Ocena prac pod kątem staranności.

PODSUMOWANIE:

Zapytanie uczniów, czy zajęcia podobały się. Omówienie trudności i zalet tych zajęć.

Zorganizowanie wystawy origami.

III.2. ORIGAMI NA KOLE PLASTYCZNYM

Podczas zajęć koła plastycznego wykonujemy elementy scenografii do imprez szkolnych. Wykonujemy przestrzenne aranżacje scen bajkowych. Usiłujemy kształtować, zmieniać rzeczywistość, bawiąc się przy tym. Nie tylko układamy z gotowych diagramów, ale próbujemy sami tworzyć.

Powstawał w naszej szkole nieformalny klub origami. Uczniowie z koła plastycznego, ale nie tylko, podczas długich przerw przychodzą do mnie i wspólnie bawimy się. Bardzo lubię te spotkania, ponieważ dają mi potwierdzenie, jak uczniowie polubili tę piękną sztukę.

PODSUMOWANIE I REFLEKSJE

Na podstawie moich dotychczasowych doświadczeń w zakresie prowadzenia zajęć origami, jestem przekonana, że uczniowie lepiej pracują podczas zajęć. Daje im to wiele zadowolenia. Chętniej podejmują się nowych zadań.

Oprócz edukacyjnego wykorzystania origami, uczniowie traktują to jako formę rozrywki, ciekawego spędzania czasu. Uważam, iż młodzież potrzebuje wskazania drogi, sensownego zajęcia i zarażania pasjami. Dlatego też uważam origami za rodzaj pasji. I choć sama nie zawsze mam czas, aby się oddać tej sztuce, to zarażam uczniów. Myślę, że na te czasy właśnie z braku zainteresowań i zajęć młodzież popada w środowiska

patologiczne. Skoro w Japonii origami uczą się już trzyletnie przedszkolaki i jest ono obowiązkowym przedmiotem w szkołach, a Japończycy są tak uporządkowanym i zdyscyplinowanym narodem, to można chyba doszukiwać się wpływu tej sztuki na ich życie. Przecież to właśnie Japończycy są bardzo twórczy. W ich kraju powstają jako pierwsze najmniejsze układy elektroniczne, którymi zadziwiają świat. Może to nauka precyzji i cierpliwości poprzez zabawę origami.

Bibliografia

Dziamka Dorota Magiczne prostokąty, czyli origami przestrzenne z prostokąta
Wyd.Bis 2006

Encyklopedia Powszechna PWN, wyd. trzecie, Warszawa 1985

Florence Temko, Origami. Zabawki z papieru, 2005

Hektor Rojas F., Origami-papierowe zoo. wyd. Świat Książki, Warszawa 1996

Masakatsu Yoshida, Origami (część 1), wyd.: Krajowa Agencja Wydawnicza Warszawa 1976

Paulo Mulatinho, Zabawne origami, wyd. Diogenes, Warszawa 2003

Smith Soonboke, Kwiaty z papieru. Origami, wyd. KDC, Warszawa 2007

Strony internetowe zamieszczone w indeksach

Temko Florence Origami pudełka z papieru, wyd. RM 2007

Züla! Aytüre-Scheele, Bajkowy świat origami, wyd. Delta W-Z, Warszawa 1997

Züla Aytüre-Scheele, Origami - Sztuka składania papieru, wyd. Świat Książki, Warszawa 2001

Strony www

www.origami.art.pl

www.origami-pl.com

www.prodigyweb.net.mx/datosmex/

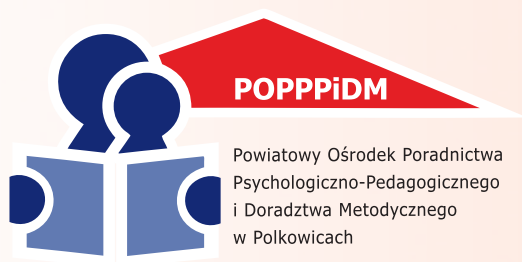
www.origami.friko.pl

www.origami.obserwuje.pl

www.origami.cz

<http://homepage3.nifty.com/origamiflower/top.html>

www.origami.org.pl

Powiatowy Ośrodek Poradnictwa
Psychologiczno-Pedagogicznego
i Doradztwa Metodycznego
w Polkowicach

POWIATOWY OŚRODEK DORADZTWA METODYCZNEGO W POLKOWICACH

Placówka doskonalenia nauczycieli wchodząca w skład zespołu placówek pod nazwą Powiatowy Ośrodek Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego i Doradztwa Metodycznego w Polkowicach.

ul. Targowa 1, 59-100 Polkowice
tel. 76 746 15 70, fax 76 746 15 71
podm@polkowice.edu.pl
www.polkowice.edu.pl

PLACÓWKA AKREDYTOWANA